

ΕΡΩΤΗΣΗ

**Προς τον κ. Υπουργό Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρωπίνων
Δικαιωμάτων**

**Θέμα : Το παρόν νομοθετικό πλαίσιο όσον αφορά τη διαδικασία και
όρους εκτέλεσης εκτελεστών δικαστικών αποφάσεων σε βάρος του
Δημοσίου.**

Με την διάταξη άρθρου 326 παρ.5 ν. 4072/2012 (ΦΕΚ 86/ 11-4-2012)
ορίσθηκε ότι : «Στο τέλος της παραγράφου 1 του άρθρου 4 ν. 3068/ 2002
(Α' 274) προστίθενται εδάφια ως εξής :

«Η εκτέλεση δικαστικών αποφάσεων ή άλλων εκτελεστών τίτλων , που
υπόκεινται σε ένδικα μέσα ή βοηθήματα και από τους οποίους απορρέει
χρηματική υποχρέωση του Δημοσίου , διενεργείται ύστερα από
προσκόμιση εκ μέρους του δικαιούχου ισόποσης εγγυητικής επιστολής
Τραπέζης.

Το δικαστήριο που εξέδωσε την εκτελεστή απόφαση ή το δικαστήριο
στο οποίο εκκρεμεί η εκδίκαση του ενδίκου βοηθήματος, μπορεί, κατόπιν
σχετικού αιτήματος, αναλόγως της φερεγγυότητας του δικαιούχου ή των
λοιπών εγγυήσεων που προσφέρει ή κρίνονται αναγκαίες να μειώσει το
ύψος της εγγυητικής επιστολής μέχρι του ενός δευτέρου.

Αν η άσκηση του ενδίκου βοηθήματος δεν υπόκειται σε χρονικό
περιορισμό, ο εκτελεστός τίτλος μπορεί να εκτελεσθεί χωρίς εγγύηση ,
μετά την άπρακτη πάροδο 90 ημερών από την επίδοσή του.

Η εγγυητική επιστολή εκδίδεται υπέρ της υπηρεσίας που είναι αρμόδια
για την καταβολή, και επιστρέφεται μετά από την προσκόμιση
πιστοποιητικού αμετάκλητης υπέρ του αντιδίκου του υπόχρεου, επίλυσης
της διαφοράς ή της μη ασκήσεως ενδίκου μέσου ή βοηθήματος μέσα
στην προθεσμία που προβλέπεται από το νόμο».

Όπως είναι προφανές, η διάταξη αυτή ρυθμίζει όρους για την εκτέλεση
εκτελεστών δικαστικών αποφάσεων σε βάρος του Δημοσίου και υπέρ
ιδιωτών και ενώ υφίσταται ακόμη η δυνατότητα του Δημοσίου να
ασκήσει ένδικα μέσα ή βοηθήματα και κατά κανόνα το ένδικο μέσο της
αναιρέσεως. Η διάταξη αυτή έχει εφαρμογή τόσο στο πλαίσιο της
πολιτικής όσο και σε αυτό της διοικητικής δίκης για χρηματική απαίτηση
σε βάρος του Δημοσίου.

Όσον αφορά την **πολιτική δίκη**, δεν έχει ρητώς καταργηθεί η διάταξη παρ. 1 άρθρου 19 αναγκαστικού νόμου 1715/ 1951, η οποία αναστέλλει την εκτέλεση τελεσιδίκων αποφάσεων σε βάρος του Δημοσίου μέχρι την έκδοση αμετάκλητης απόφασης. Η διάταξη αυτή έχει κριθεί, εν μέρει και όχι παγίως, από τα δικαστήρια ως αντισυνταγματική (ενδεικτικά η απόφαση ΕφΑθ 4488/2006, Νομικό Βήμα 2007, σελ. 1598) υπό την έννοια της εισαγωγής άνισης, αυθαίρετης και διακριτικής μεταχείρισης των αντιδίκων του Δημοσίου (σχετικώς και σε Έκθεση της Επιστημονικής Επιτροπής Βουλής για ν. 4072/2012). Η υπό ερώτηση διάταξη του ν. 4072/2012 πιθανότατα καταργεί την άνω διάταξη του α.ν. 1715/1951 επιτρέποντας πλέον την εκτέλεση και τελεσιδίκων πολιτικών αποφάσεων κατά του Δημοσίου, υπό τις εγγυήσεις και όρους που αυτή περιέχει. Αν έτσι έχουν τα πράγματα, η διάταξη άρθρου 326 παρ.5 ν. 4072/2012 μετέτρεψε το από την σκοπιά του κράτους δικαίου απαράδεκτο καθεστώς του α.ν. 1715/1951 σε μια δυνατότητα εκτέλεσης των τελεσιδίκων πολιτικών αποφάσεων, υπό τον όρο της έκδοσης εγγυητικής επιστολής, ενώ στην πραγματικότητα έπρεπε να καθιερώσει τη δυνατότητα αυτοδίκαιης και άνευ όρων εκτέλεσης των τελεσιδίκων πολιτικών δικαστικών αποφάσεων κατά πάγια αρχή του δικαίου.

Όσον αφορά τη **διοικητική δίκη**, η υπό ερώτηση διάταξη αναφέρεται σαφώς σε τελεσιδικές αποφάσεις διοικητικών δικαστηρίων, αφού κατά τη διάταξη άρθρου 37 ν.3659/2008 έχει γίνει πλέον δεκτό, ότι δεν αναστέλλεται η εκτέλεση των τελεσιδίκων αποφάσεων διοικητικών δικαστηρίων κατά του Δημοσίου μέχρι την έκδοση αμετάκλητης απόφασης. Τίθενται όμως μια σειρά από σημαντικά προβλήματα συνταγματικότητας και λειτουργίας του κράτους δικαίου από την υπό ερώτηση διάταξη :

1. Όπως έχει δεχθεί και η Έκθεση Επιστημονικής Επιτροπής της Βουλής, η υπό ερώτηση διάταξη φαίνεται να εισάγει έναν δυσανάλογο και υπέρμετρο περιορισμό του δικαιώματος των νικησάντων ιδιωτών διαδίκων να εκτελέσουν εγκαίρως τις υπέρ αυτών δικαστικές αποφάσεις για απαιτήσεις κατά του Δημοσίου, δικαιώματος το οποίο απορρέει α) από τη διάταξη άρθρων 94 παρ.4 εδ.β' και 95 παρ.5 του Συντάγματος καθώς και άρθρου 1 ν.3068/2002 για την υποχρεωτική συμμόρφωση του Δημοσίου, των ν.π.δ.δ. κλπ στις δικαστικές αποφάσεις και για την αναγκαστική εκτέλεση των αποφάσεων και σε βάρος του Δημοσίου, β) από τη διάταξη άρθρου 20 παρ. 1 Συντάγματος για τη δικαστική προστασία και ακρόαση, γ) από τις διατάξεις άρθρου 6 παρ. 1 και 13 της Ε.Σ.Δ.Α για τη δίκαιη δίκη και την αποτελεσματική προσφυγή ενώπιον εθνικής αρχής, δ) από τη διάταξη άρθρου 1 του Πρώτου

Πρόσθετου Πρωτοκόλλου της Ε.Δ.Δ.Α. για την προστασία περιουσιακών δικαιωμάτων.

Δεδομένου μάλιστα ότι η έκδοση εγγυητικής επιστολής από Τράπεζα με επιμέλεια του νικήσαντος διαδίκου, προϋποθέτει οικονομικά καλύμματα από τον νικήσαντα ιδιώτη υπέρ της Τράπεζας (τόσο για την ισόποση ή και για την μειούμενη στο ποσό εγγυητική επιστολή ύπαρξη και δέσμευση αντίστοιχου τραπεζικού λογαριασμού ή παροχή εμπράγματης ασφάλειας σε ακίνητα κλπ) , δημιουργείται ένα απολύτως άνισο καθεστώς για τους φτωχότερους και ασθενέστερους πολίτες (ιδίως στις περιπτώσεις των εργατικών διαφορών ή των απαιτήσεων ιδιωτών επιχειρηματιών στην παρούσα οικονομική κρίση), οι οποίοι και δεν θα επιτυγχάνουν άνευ καλυμμάτων, στην καλύτερη περίπτωση, την έκδοση της εγγυητικής επιστολής.

2. Η προβληματικότητα της υπό ερώτηση διάταξης εντείνεται και από το γεγονός, ότι δεν προβλέπεται υποχρέωση του Δημοσίου προς αποζημίωση, αφού ηττηθεί και αμετακλήτως, για την προσωρινή στέρηση και δέσμευση περιουσιακών του στοιχείων ή καταβολής δαπανών, εν όψει της έκδοσης της εγγυητικής επιστολής.
3. Η υπό ερώτηση διάταξη συμβάλλει στην καθυστέρηση απονομής της Δικαιοσύνης, αφού προσθέτει ένα κίνητρο για την ήδη καταχρηστικώς ασκούμενη εξαντλητική άσκηση των ενδίκων μέσων και βοηθημάτων εκ μέρους του Δημοσίου, όταν ασκούνται χρηματικές αξιώσεις εναντίον του.
4. Η υπό ερώτηση διάταξη ταυτίζει για άλλη μια φορά το δημόσιο συμφέρον με το ταμειακό συμφέρον του Δημοσίου, κατά παράβαση του κράτους δικαίου και συγκροτεί ένα ακόμη ισχυρό δικονομικό προνόμιο του Δημοσίου έναντι των αντιδίκων του.

Ερωτάται ο κ. Υπουργός :

1)Τι σκοπεύει να πράξει για την κατάργηση της αντισυνταγματικής και αντικείμενης σε γενικές αρχές του δικαίου ως άνω διάταξης του ν. 4072/2012.

2)Τι σκοπεύει να πράξει στα πλαίσια της νομοθετικής του πρωτοβουλίας για τη θέσπιση ενός δικαιοκρατικού και ισότιμου καθεστώτος εκτέλεσης των δικαστικών αποφάσεων σε βάρος του Δημοσίου.

Αθήνα 6.9.2012

Ο ερωτών βουλευτής

Σταύρος Ν. Κοντονής
Βουλευτής Ζακύνθου